

УДК 336.64

DOI: <https://doi.org/10.31651/2076-5843-2024-1-2-34-42>

КЛИМАНСЬКИЙ Андрій Геннадійович

аспірант кафедри менеджменту та державної служби,

Черкаський національний університет

імені Богдана Хмельницького, м. Черкаси, Україна

ORCID ID 0009-0005-9743-2137

klimanskyi.andrii123@vu.cdu.edu.ua

МАНЗЕНКО Євгеній Вікторович

здобувач кафедри економіки підприємства, обліку і аудиту,

Черкаський національний університет

імені Богдана Хмельницького, м. Черкаси, Україна

ORCID ID 0009-0001-6906-1720

manzenko.yevhenii422@vu.cdu.edu.ua

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПІДХОДІВ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Статтю присвячено дослідженню процесів адаптації існуючих моделей фінансового менеджменту до умов цифровізації з акцентом на використання штучного інтелекту, блокчейну та великих даних. Вивчаються основні виклики, які виникають у процесі переходу на цифрові платформи, зокрема питання безпеки даних, зміни в ролях фінансових менеджерів, а також інтеграції новітніх технологій у традиційні системи. Особлива увага приділяється стратегіям оптимізації фінансових процесів, які можуть забезпечити відповідність діяльності сучасним вимогам інформаційної безпеки та управлінської прозорості.

Ключові слова: адаптація, розвиток, управління, фінанси, цифровізація, цифрові технології, штучний інтелект, інформаційні технології.

Постановка проблеми. У сучасному світі, який переживає безпрецедентні темпи цифровізації, підходи до фінансового менеджменту зазнають значних змін. Цифрові технології, такі як штучний інтелект, блокчейн та великі дані, радикально змінюють методи обробки фінансової інформації, прийняття рішень і управління ресурсами. Важливість дослідження цих змін є незаперечною, оскільки вони обіцяють підвищення ефективності, прозорості і скорочення витрат у фінансовій діяльності організацій.

Проте, перехід на цифрові платформи також викликає певні виклики, зокрема, щодо безпеки даних, зміни у ролі та компетенціях фінансових менеджерів, а також інтеграції нових інструментів у традиційні системи управління. Таким чином, наукова проблема полягає у вивченні та адаптації існуючих моделей фінансового менеджменту до умов цифровізації, з метою визначення найбільш ефективних стратегій управління фінансовими ресурсами в новій технологічній епісоді. Таке дослідження дозволить не лише оптимізувати фінансові процеси, але й гарантувати їх відповідність сучасним вимогам інформаційної безпеки та управлінської прозорості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питаннями актуалізації методів та інструментів управління фінансами та фінансового менеджменту вітчизняні науковці задаються постійно. Серед сучасних досліджень варто виокремити дослідження Остапчук О., Баксалової О., Бабій І., котер присвячене виявленню ключових тенденцій у фінансовому менеджменті [1]. У своєму дослідженні Башлай С. В., Павловський М. В. та Лизак М. П. детально досліджують розвиток фінансового менеджменту на тлі діджиталізації та акцентують увагу на перевагах та недоліках даного процесу [2]. Цікавий підхід запропонований в дослідженні Галькевич М., Гуренко Т. та Андрійчука А., котрі висвітлюють стратегії оптимізації фінансового управління в умовах

цифровізації на тлі модифікацій в організації обліку підприємства [3]. Також варто відзначити і праці Завадського Й. С., Максимової М. В., Непочатенко О. О., Пташник С. А., Лапіної І. С., Гончаренко О. М., Скаско О. І., Майора О. В., Борисюка О. В., Жукової Л. М. та інших.

Визначення невирішених раніше частин загальної проблеми полягає у дослідженні трансформації підходів фінансового менеджменту в контексті цифровізації, зокрема у виявленні нових можливостей та викликів, які виникають в сучасних умовах цифрового середовища для практики фінансового управління на тлі викликів війни для економіки країни

Мета та завдання статті. Метою даного дослідження є виявлення основних напрямків трансформації процесів фінансового менеджменту в умовах цифровізації економіки та перспективи їх розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. В контексті ринкової економіки, діяльність підприємств часто супроводжується різноманітними фінансовими викликами, які вимагають негайного вирішення та адекватної реакції. Ці виклики входять в компетенцію фінансового менеджменту, що, за визначенням наукової літератури, представляє собою складну систему взаємозалежних компонентів.

Й. Завадський вказує, що фінансовий менеджмент можна вважати системою управління фінансовими активами підприємства або організації та впливу на них за допомогою різноманітних методів, важелів управління та інструментів фінансової діяльності. Цей механізм спрямований на оптимізацію руху фінансових ресурсів та управління фінансовими відносинами між суб'єктами господарювання в процесі їх циркуляції [4].

М. В. Максимова підкреслює, що фінансовий менеджмент слід розглядати як інтегровану систему, оскільки кожне управлінське рішення може істотно впливати на всі аспекти діяльності підприємства, що часто вимагає змін у різних сферах його функціонування. Системний підхід забезпечує можливість більш детального аналізу компонентів фінансового менеджменту, враховуючи сучасні напрямки цифрової трансформації економіки [5].

О. О. Непочатенко та С. А. Пташник висвітлюють, що фінансовий менеджмент представляє собою інтегровану систему принципів та методик, які спрямовані на розробку і реалізацію управлінських рішень. Ці рішення зосереджені на створенні, розподілі та ефективному використанні фінансових ресурсів організації, з метою досягнення тактичних та стратегічних цілей [6].

Вчені вважають, що фінансове управління або управління фінансами включає заходи, пов'язані з набуттям, фінансуванням та керуванням активами, з огляду на виконання визначених цілей. Відтак, управлінські рішення в рамках фінансового менеджменту включають три основні види діяльності з активами: інвестування, фінансування та їх управління [1]. І. С. Лапіна та О. М. Гончаренко розширюють поняття, представляючи фінансовий менеджмент як вид професійної діяльності, яка орієнтована на керування фінансово-господарськими процесами в компаніях [7].

Оскільки фінансова діяльність має ключове значення у загальному керуванні підприємством і впливає на його поточну виробничу та господарську спроможність і розвиток, пріоритетом фінансового менеджменту є забезпечення балансу між цілями підприємства та доступними фінансовими ресурсами для їх реалізації [8]. Ця ідея знаходить визнання в науковому світі, і ми розглядаємо фінансовий менеджмент як цілісну систему, що спрямована на прийняття важливих управлінських рішень для розподілу та ефективного використання фінансових ресурсів у досягненні стратегічних цілей.

За твердженням окремих науковців, фінансовий менеджмент містить три ключові компоненти:

- операційний менеджмент, який включає керування витратами, бюджетування та цільове планування, а також аналіз фінансового стану підприємства;
- інвестиційний менеджмент, зосереджений на підготовці, розробці, оцінці та виконанні інвестиційних проектів;
- власне фінансовий менеджмент, який займається управлінням джерелами фінансування і розробляє стратегії щодо структури капіталу, його вартості та випуску цінних паперів [9].

Кожне рішення у сфері управління має безпосередній вплив на фінансове благополуччя підприємства, здатне як покращити, так і погіршити його стан. Ефективний фінансовий менеджмент сприяє розбудові ресурсного потенціалу підприємства, підвищує продуктивність, забезпечує системне збільшення власного капіталу, що, у свою чергу, підвищує конкурентоздатність на фінансових і товарних ринках, стабілізує економічний стан і дозволяє розробляти та реалізовувати стратегії розвитку.

Для підвищення ефективності фінансового менеджменту в сучасних цифрових умовах рекомендується здійснити наступні кроки:

- забезпечити доступ до важливої інформації для управління грошовими потоками;
- встановити і узгодити цільову систему для керування грошовими потоками, охоплюючи всі аспекти фінансової діяльності;
- оптимізувати та формалізувати бізнес-процеси;
- організаційно підтримати управління фінансами, визначивши чіткі зони відповідальності для учасників фінансових рішень;
- забезпечити належні інструменти для процесу управління;
- оптимізувати шляхи використання фінансових ресурсів, розглядаючи різні джерела їх отримання;
- розробити резервні джерела для інвестування фінансів, дотримуючись принципу, що надлишкові кошти мають бути інвестовані;
- встановити контроль за виконанням управлінських рішень та досягненням стратегічних цілей [1].

У сучасних умовах господарювання будь-яка економічна активність вимагає накопичення та використання інформації, що базується на інформаційно-комунікаційних технологіях. Посилення значущості інформації в усіх секторах економіки разом із стрімким прогресом у сфері інформаційних технологій впливає на організацію та оптимізацію бізнес-процесів, стимулюючи зростання інформаційного бізнесу.

Декілька взаємопов'язаних тенденцій є ключовими для динаміки інформаційного бізнесу. На першому місці стоїть інформатизація та комп'ютеризація, що включає масове застосування сучасних мікропроцесорних технологій. Це значно зменшує бар'єри для задоволення інформаційних потреб суспільства та індивідів. Друга тенденція — це інтелектуалізація економічної діяльності, що включає зростання ролі інтелекту та знань. Третьою є креативізація, яка обумовлює інноваційність як основу діяльності економічних суб'єктів, підвищує суспільний попит на інформаційні послуги та сприяє розширенню ринку інтелектуально-інформаційних продуктів. Четвертою тенденцією є глобалізація конкурентних відносин та посилення конкуренції в умовах, де територіальний чинник майже втрачає своє значення [10].

Кожного року збільшується число компаній у різних кутках світу, які визнають користь від електронної комерції та передових інформаційних технологій. Такі підприємства інтегрують ці технології в основні види своєї діяльності або використовують їх як засіб для розширення клієнтської бази.

Цифрова трансформація економіки включає в себе впровадження новітніх цифрових технологій та оптимізацію бізнес-процесів на мікрорівні. На макрорівні, це передбачає переосмислення управлінських підходів та стратегій розвитку національної економіки з використанням передових цифрових рішень.

Фундаментом цих глибоких змін є розвиток Індустрії 4.0, яка характеризується створенням мережі взаємопов'язаних розумних пристроїв, таких як сенсори та датчики. Ці пристрої автономно з'єднуються з інтернет-платформами, які аналізують отриману ззовні інформацію. Результати цього аналізу лежать в основі подальшого планування та операцій різних елементів і систем, до складу яких вони входять [11].

Четверта індустріальна революція суттєво трансформувала фінансову галузь у наступних напрямках:

- універсальне прийняття електронних платежів серед підприємств;

- розширення використання криптовалют та проведення ICO (Initial Coin Offering), що відоме як первинне розміщення токенів;
- застосування аналітики великих даних для маркетингу товарів та послуг, що дозволяє компаніям точніше прогнозувати попит і відповідно адаптувати свої пропозиції на ринку. Ця технологія вже довела свою ефективність у підвищенні продуктивності підприємств;
- надання доступу постачальникам та бізнес-партнерам до оперативної інформації про запаси товарів, сприяючи управлінню збутом у режимі реального часу;
- використання спеціалізованих агрегаторів у галузі продажу товарів та послуг;
- створення і поширення актуальної статистичної та маркетингової інформації [1].

У сучасному фінансовому лексиконі дослідників та практиків появились нові терміни, такі як «фінансовий інжиніринг» (financial engineering), «фінансові інновації» (financial innovation), та «Фінтех» (FinTech). Ці поняття відображають швидкий розвиток нових фінансових інструментів і технологій, особливо в сфері біржової торгівлі, а також значну технологізацію традиційних банківських та інших фінансових послуг. Такі зміни відбуваються на фоні двох основних, часом конкуруючих тенденцій: а) модернізація діяльності та форматів надання послуг існуючими фінансовими інститутами; б) розвиток альтернативних фінансових рішень. Обидві тенденції також включають в себе використання соціальних мереж як платформ для взаємодії учасників фінансового ринку [9].

Дані становлять стратегічний актив будь-якої компанії та ключовий ресурс, що вимагає ретельного управління аналогічно до керування капіталом. Інтеграція та ефективне використання даних відкривають нові можливості для розвитку підприємства. Високий рівень якості даних лежить в основі оптимізації управління людськими ресурсами, вдосконалення бізнес-процесів, підвищення операційної ефективності та забезпечення прозорості діяльності підприємства. Точність даних забезпечує ефективність внутрішнього контролю. Керівництво повинно переконатися, що всі дані походять з перевіреного джерела та що впроваджені бізнес-процеси є надійними [2].

Ця тенденція підкреслює значення епохи «великих даних», яка впливає на вимоги до системи фінансового менеджменту підприємства. Основна вимога до цієї системи полягає в забезпеченні точної інформації про стан бізнесу на основі аналізу даних та знаходженні балансу між ефективністю та контролем. Головна мета ефективного фінансового менеджменту полягає в підтримці сталого прибуткового зростання. У цифрову епоху фінансовий менеджмент має зосередитися на оптимізації бізнес-моделей, ресурсів, розподілу капіталу та трансформації бізнес-процесів для ефективного управління ризиками [12].

Цифрова економіка базується на застосуванні та широкому впровадженні інформаційних комунікацій та інновацій. Для промислових компаній, адаптація до цифрової економіки у світовому контексті стала відома як Четверта індустріальна революція або Індустрія 4.0. Важливо, що застосування технологій, таких як робототехніка, автоматизація процесів (RPA), штучний інтелект (AI), та Інтернет речей (IoT) має глибокий вплив на фінансову сферу, що призвело до формування нового напрямку – Фінанси 4.0.

Важливо відзначити, що Національний банк України прийняв Стратегію розвитку фінтеху в Україні до 2025 року, яка передбачає створення в країні обширної фінтех-екосистеми з інноваційними фінансовими сервісами та доступними цифровими послугами. Це підтверджує напрямок України на розвиток фінансових інструментів на державному рівні. На рівні ж окремого підприємства, значний вплив на зміни у фінансовому менеджменті здійснює електронна комерція. Далі розглянемо її особливості та вплив на фінансовий стан суб'єктів господарювання [1].

Зокрема, впровадження електронної торгівлі призводить до повної автоматизації товарообігу. Покупці безпосередньо взаємодіють з електронними магазинами та їх віртуальними консультантами, отримують необхідні консультації і здійснюють оплату товарів. Всі подальші операції, такі як надходження коштів на рахунок підприємства та реєстрація купівлі в системі обліку, відбуваються автоматично. Менеджери займаються переважно консультаційними та контрольними завданнями. Цей підхід дозволив значно скоротити час на обробку замовлень і,

відповідно, збільшити обороти підприємства, а також скоротити поточні витрати.

Основні фактори зменшення витрат у сфері електронної комерції включають:

1. Оптимізація витрат на заробітну плату завдяки зменшенню кількості потрібних робочих місць, а також завдяки переводу деяких операцій на автоматизовану обробку, що скорочує час їх виконання.

2. Зниження витрат на зовнішні та внутрішні комунікації. Наприклад, автоматизація процесів збору та обробки замовлень, а також надання доступу до інформації про стан замовлень та час їх виконання, значно зменшують потребу в роботі офіс-менеджерів. Розміщення відповідей на типові питання на сайті та прийом запитань через електронну пошту допомагають зменшити потребу в телефонному зв'язку. Внутрішньо, це економить час на пошук та збір потрібної інформації, а також сприяє ефективному делегуванню завдань та отриманню зворотного зв'язку.

3. Зниження витрат на рекламу. Вартість розміщення реклами в інтернеті зазвичай нижча, при цьому вона дозволяє точніше таргетувати потенційних клієнтів.

4. Зменшення витрат на збір маркетингової інформації, оскільки онлайн-опитування, анкетування та проведення експериментів не вимагають особистих зустрічей з респондентами, що робить процес більш економічним [1, 2].

Основні компоненти сучасної цифрової системи фінансового менеджменту включають:

- розвинуті відкриті інформаційні системи;
- методи управління користувачьким досвідом;
- інтернет речей (IoT);
- бізнес-аналітика і обробка даних;
- засоби створення ефективних екосистем [1].

Інтеграція цифрових технологій з фінансовим менеджментом призводить до формування «когнітивного підприємства», здатного аналізувати та адаптуватися до змін у ринковому середовищі. Таке підприємство відзначається здатністю до гнучкого впровадження інновацій, що дозволяє йому бути лідером у впровадженні нових бізнес-моделей і стратегій. Завдяки використанню передових аналітичних інструментів та технологій обробки великих масивів даних, цифровий фінансовий менеджмент сприяє швидкому та точному оцінюванню проєктів, що у свою чергу забезпечує оперативне запровадження інновацій і змін без значних операційних перешкод [2].

Впровадження цифрових технологій для обробки та аналізу даних залучає спеціалізоване програмне забезпечення та автоматизовані рішення, які оптимізують процеси обліку та аналізу фінансових інформацій. Це надає компаніям можливість швидко доступитися до необхідних даних, ефективно проводити аналіз та прогнозування фінансових показників, а також гарантувати точність і надійність облікових даних. Імплементація хмарних технологій дозволяє компаніям переходити на хмарні платформи для зберігання та обробки фінансових даних, зменшуючи при цьому витрати на обладнання та програмне забезпечення, підвищуючи доступність даних та забезпечуючи їх захист [3].

Також використання штучного інтелекту та машинного навчання сприяє автоматизації рутинних задач у сфері фінансового обліку та аналізу. Ці технології дозволяють ефективно виявляти тенденції та взори, які можуть бути використані для достовірного прогнозування майбутніх фінансових показників та результатів діяльності компаній.

Впровадження електронної торгівлі на підприємствах є ключовим чинником для зниження витрат та підвищення ефективності управління фінансами.

Однак, цифровізація фінансового менеджменту також має свої недоліки. Основною проблемою є те, що компанії, які мають доступ до важливих інновацій, управлінських та організаційних технологій, здобувають значні переваги в порівнянні з тими, хто має обмежений доступ до таких ресурсів. Це посилює розрив між більш та менш продуктивними підприємствами, особливо в умовах, коли більш продуктивні компанії мають вже краще навчений персонал для управління фінансами. Додатково, цифровізація підвищує ризики порушення конфіденційності інформації, що вимагає збільшення витрат на захист даних. Крім

того, необхідність постійного підвищення кваліфікації управлінців для роботи з цифровими технологіями є важливою задачею [2].

Цифрова діяльність також спричинила появу невеликої кількості високопродуктивних компаній, які мають значні переваги на ринку, особливо в галузях з низьким рівнем технологічного оснащення. Це веде до зміщення попиту на користь більш продуктивних компаній, зокрема завдяки онлайн відгукам та оцінкам. Очікується, що нові технології, такі як штучний інтелект, що вимагають складних навичок і значних інвестицій у нематеріальні активи, можуть ще більше посилити переваги великих підприємств і ускладнити конкуренцію на ринку.

Дані аргументи ілюструють, як цифрові трансформації з одного боку сприятливо впливають на механізми фінансового управління, а з іншого сторони породжують низку нових викликів та загроз. Це включає зміцнення нормативної бази, що змушує компанії переглядати свої процеси для відповідності сучасним вимогам.

Незалежно від обраної бізнес-моделі, ефективні фінансові управлінські інструменти мають бути засновані на використанні хмарних технологій. Це дозволяє інтеграцію та підтримку надійної централізованої структури, яка створена з застосуванням автоматизації, штучного інтелекту та сучасних систем аналізу даних [2].

Сучасні технології відкривають нові горизонти для розширення ринків збуту, дозволяючи компаніям проникати в нові регіони без необхідності відкривати філії. Банківські інновації підтримують цей процес, забезпечуючи можливість зарахування коштів у країні реєстрації компанії. Компанії мають змогу купувати сировину та матеріали безпосередньо у виробників по всьому світу, обминаючи націнки посередників та таким чином знижуючи витрати.

Однак, незважаючи на беззаперечні переваги цих технологій для фінансового здоров'я компаній, існують також негативні аспекти. Легкий доступ до онлайн-ринків може спричинити фінансові втрати через збільшення конкуренції та розкриття стратегічних переваг через інтернет. Таким чином, розвиток інформаційних технологій несе в собі як можливості, так і загрози для бізнесу.

Висновки та перспективи подальших розвідок. У сучасних умовах одними з найбільш обнадійливих напрямків для підвищення ефективності фінансового управління є цифровізація та автоматизація. Це включає автоматизацію фінансового планування, застосування програмного забезпечення для доступу до фінансових даних в режимі реального часу, розвиток аналітики для оптимізації прийняття фінансових рішень, та використання технологій обробки великих даних для аналізу бізнес-процесів з метою виявлення нових можливостей для зростання. Проте, не всі компанії можуть дозволити собі використання цих технологій через високі витрати, особливо в складних економічних умовах. З іншого боку, переваги, виявлені під час досліджень цифровізації, можуть стати ключем до збереження та підвищення конкурентоспроможності підприємства. Тому, рішення про цифровізацію варто приймати якнайшвидше.

Оптимізація фінансового управління є ключовою для забезпечення належного розвитку підприємства та досягнення його короткострокових та довгострокових цілей, оскільки адекватний фінансовий ресурс є критичним для успіху. У контексті цифрової економіки, деякі процеси стають більш ефективними, зменшуючи необхідність великих фінансових вкладень у їх підтримку. Проте, разом з перевагами, цифровізація також вносить певні фінансові ризики. Важливим аспектом наукових досліджень є подальше детальне дослідження цих питань з метою систематизації існуючих фінансових інструментів та оцінки впливу різних факторів на їхню ефективність у практичному застосуванні.

Список використаних джерел

1. Остапчук О., Баксалова О., Бабій І. Суть та тенденції зміни фінансового менеджменту в умовах посиленої цифровізації економіки. *Modeling The Development Of The Economic Systems*. № 2. 2022. С. 167-172.
2. Башлай С. В., Павловський М. В., Лизак М. П. Розвиток фінансового менеджменту в умовах цифровізації економіки. *Ефективна економіка*. № 5. 2023. URL :

http://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/10833/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F_4.pdf (дата звернення: 27.05.2024).

3. Галькевич М., Гуренко Т., Андрійчук А. Стратегії оптимізації фінансового управління та організації обліку на підприємстві в умовах розвитку процесів цифровізації. *Економіка та суспільство*. № 60. 2024. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-15> (дата звернення: 27.05.2024).

4. Завадський Й. С. Менеджмент: Management: У 2-х т. К. Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу, 1998. Т. 1. 542 с.

5. Максимова М. В. Система фінансового менеджменту в умовах розвитку цифрової економіки. *Ефективна економіка*. 2019. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7064> (дата звернення: 27.05.2024).

6. Непочатенко О. О., Пташник С. А. Фінансовий менеджмент як необхідна складова ефективної системи управління підприємством. *Ефективна економіка*. 2021. № 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9168> (дата звернення: 27.05.2024).

7. Лапіна І. С., Гончаренко О. М. *Фінансовий менеджмент*: навч. посіб. Одеса: Атлант, 2016. 313 с.

8. *Фінансовий менеджмент*: навч. посібник / Скаско О. І., Майор О. В., Тимчишин Чемерис Ю. В., Нашкєрська М. М., Виклюк М. М., Килин О. В., Атаманчук З. А., Свєлєба Н. А. Львів: Растр-7, 2018. URL: <https://cutt.ly/dK81eKN> (дата звернення: 27.05.2024).

9. Борисюк О. В. Нові продукти фінансового ринку в умовах цифрової економіки. *Розвиток фінансових відносин суб'єктів господарювання в умовах динамічного зовнішнього середовища*: матеріали Інтернет-конф., м. Житомир, 15 листопада 2018 р. Житомир, 2018. С. 82-83.

10. Жукова Л. М. Вплив інформаційних технологій на соціально-економічні процеси держави як чинник інституціональних перетворень. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. № 6. 2016. С. 126-129.

11. Гражевська Н. І., Чигиринський А. М. Цифрова трансформація економіки в умовах посилення глобальних ризиків і загроз. *Економіка та держава*. № 8. 2021. С. 53-57.

12. Huang W. Digital Financial Management. *Built on value*. 2019. Pp. 417-432.

References

1. Ostapchuk O., Baksalova O. & Babiy I. (2022). Essence and trends of financial management change in conditions of enhanced digitalization of the economy. *Modeling The Development Of The Economic Systems*, 2, 167-172. (in Ukr).

2. Bashlay S. V., Pavlovsky M. V. & Lyzak M. P. (2023). Development of financial management in conditions of digitalization of the economy. *Efficient Economy*, 5. Retrieved from: http://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/10833/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F_4.pdf (Accessed: 25.05.2024).

3. Galkievich M., Gurenko T. & Andriychuk A. (2024). Strategies of financial management optimization and accounting organization at the enterprise in the conditions of digitalization processes development. *Economics and Society*, 60. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-15>

4. Zavads'kyi Y. S. (1998). Management: Management: In 2 vols. Kyiv: Ukrainian-Finnish Institute of Management and Business, 1, 542. (in Ukr).

5. Maksimova M. V. (2019). Financial management system in the conditions of digital economy development. *Efficient Economy*, 5. Retrieved from: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7064> (Accessed: 25.05.2024).

6. Nepochatenko O. O. & Ptashnyk S. A. (2021). Financial management as a necessary component of an effective enterprise management system. *Efficient Economy*, 8. Retrieved from: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9168> (Accessed: 25.05.2024).

7. Lapina I. S., & Honcharenko O. M. (2016). Financial Management: A textbook. Odesa: Atlant, 313. (in Ukr).

8. Skasko O. I., Mayor O. V., Tymchyshyn Chemeris Y. V., Nashkєrська M. M., Viklyuk M. M., Kylin O. V., Atamanchuk Z. A., Sveleba N. A. (2018). Financial Management: A textbook. Lviv: Rastr-7. Retrieved from: <https://cutt.ly/dK81eKN> (Accessed: 25.05.2024).

9. Borysiuk, O. V. (2018). New products of the financial market in the conditions of the digital economy. In Development of financial relations of economic entities in the conditions of dynamic external environment: Proceedings of the Internet Conference, 82-83. (in Ukr.).

10. Zhukova L. M. (2016). The influence of information technologies on socio-economic processes of the state as a factor of institutional transformations. *Scientific Herald of Uzhhorod National University*, 6, 126-129. (in Ukr).

11. Hrazhevska N. I. & Chyhyrnskyi A. M. (2021). Digital transformation of the economy in the conditions of strengthening global risks and threats. *Economics and State*, 8, 53-57. (in Ukr).

12. Huang W. (2019). Digital Financial Management. *Built on Value*, 417-432.

KLIMANSKYI Andrii,

Postgraduate student of the Department of
management and economic security,
Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy,
Cherkasy, Ukraine

MANZENKO Yevhenii,

student of the Department of enterprise economics, accounting and auditing,
Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy,
Cherkasy, Ukraine

TRANSFORMATION OF FINANCIAL MANAGEMENT APPROACHES IN THE CONDITIONS OF DIGITALIZATION

Introduction. *The transition to digital platforms also presents certain challenges, particularly concerning data security, changes in the roles and competencies of financial managers, and the integration of new tools into traditional management systems. Thus, the scientific problem lies in studying and adapting existing financial management models to the conditions of digitalization to determine the most effective strategies for managing financial resources in the new technological era. Such research will not only optimize financial processes but also ensure their compliance with contemporary requirements for information security and managerial transparency.*

The purpose. *The aim of this research is to identify the key directions of transformation in financial management processes in the context of the digitalization of the economy and to explore their developmental prospects.*

Results. *The article is dedicated to examining the processes of adapting existing financial management models to the conditions of digitalization, with a focus on the utilization of artificial intelligence, blockchain, and big data. The primary challenges encountered during the transition to digital platforms are analyzed, including data security issues, changes in the roles of financial managers, and the integration of cutting-edge technologies into traditional systems. Particular attention is given to strategies for optimizing financial processes that can ensure compliance with modern requirements for information security and managerial transparency.*

Originality. *The article improves existing approaches to formulating enterprise financial management strategies in the context of digitalization. In particular, the approaches to enhancing financial management efficiency in modern digital conditions have been further developed by generalizing strategic steps that, unlike existing approaches, are adapted to the widespread use of artificial intelligence systems, blockchain, and big data.*

Conclusion. *The study summarizes the main factors contributing to the reduction of financial expenses in the e-commerce sector, which, according to the authors, include: optimization of payroll costs; reduction of expenses on external and internal communications; decrease in advertising costs; and reduction of expenditures on gathering marketing information. Such summarization in the article is scientifically justified. Additionally, the authors propose the systematization of key components of the modern digital financial management system, which include: advanced open information systems; user experience management*

methods; Internet of Things (IoT); business analytics and data processing; and tools for creating effective ecosystems.

Key words: *adaptation, development, management, finance, digitization, digital technologies, artificial intelligence, information technologies.*

*Одержано редакцією: 15.04.2024
Прийнято до публікації: 21.04.2024*